

Printing Area International Interdisciplinary Research Journal in Marathi, Hindi & English Languages

April 2018, Special Issue

The Nation Builder: Dr. Babasaheb Ambedkar

Editor Prof. Dinesh R. Jaronde

Tarshwardhan Publication Pvt.Ltd.

Af Poor Limbagaroush To Deathead

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahiran Call of Mahamahas Option 1998)

Plot As 11.00 (Mahamahas Option 1998)

27) El mornièm suideme anim sing spir	2018 1 Issue 07
THE REAL PROPERTY AND ADDRESS OF THE PARTY AND	
	11 94
28) अविद्यम्बाद अर्जन दोलन विद्याते बर्गामा	
प्रा. गोपाल कोले, गावेगाव 29) गो.पाणातालेक आंग्रेशकरांचा मानवतावादः एक आंतिका विवान	
	11 96
29) श्री मामाताकेव आंग्रेशकरांचा मानवतावाद एक आल्किक विवास	
· MI, MINTERN MITERIAL MENTS IN MANUE	
	11 99
30) परिकारमा उपलोक्को हो सामानारेण क्रिकेन्स्स के स्थापन	
30) महिलांच्या उपलीमध्ये हो याचारालेग आवेदकर्मचे योगश्च प्रा. जगदिश रा. चिमुरकर, चंद्रपूर	
Control Contro	10
31) El suèses u lies els line	
and the second of the second second	
धा.वी. जपंचन निवृत्ती कांचळे	[]:105
230 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20	
32) हि. पाणसारिय अविद्यक्तर अहींग प्रत्यमहर चत्रव्यक्त	
प्राचातामाहेच सत्ताराम जोगवंड, जि. भीड	11 10
33) writes have at annual transfer of the same of the	
. 33) गखाव आग्र ्डा. वाबासाहबाबा दृष्टिकान	1741474300
डा, मामच सानकार	110
34) एक व्यवह विस्थ	
ष्रा, जितेन्द्र सावजी तागडे, जि. मागपुर	114
	8
35) विभागमध्य : १३ मावास्तावेव आविद्यालर	
गरककताह जामाजी कोंद्रीबा, औरंगावाद	111
36) हो आनेहमा पांचे क्रीविक विकार	
प्रा अरविंद बा. पाटील. वर्षा	11 121
37} हो वापासाहेब आहिहनम यात सामाजिता कार्य	
था. हो. टीपक निवस्ती बावस्कर, जि. जळगांव	11 124
38) क्रिका और अस्थापण : डॉ. अस्थेडवर को कृती में	
	11 128
and the second second sections of the section sections of the second sections of the second sections of the second sections of the section sections of the section section section sections of the section section section sections of the section sectio	
WAS A MARKET ATTENDED THE TAXABLE STATE OF THE PARTY OF T	TAVAGOS
डॉ.हमरे मोटन मुंजामाङ, जि. परभणी	[131

प्रकृतिकार य दशक विकास का होत्र आवतीत जातीसा

array and welcome array

NAME OF STREET

Ly Michigan Island

transfers research amounts or become adverse mestical among sprinted frequencial successful or former applies कार, वर झाँगाधीसदृश्यानी या विकास्य निर्मात केला. या विकास निक्र में में के इस के निर्माण के मार्ग के मार्ग के मार्ग में मार्ग में मार्ग में मार्ग में मार्ग में मार्ग में बोर्ड्स अं शिवार में के विकास के अपने का स्थाप के अपने का एक कर ही अविद्यानि अगस्य यंत्री पहल्च संतीतमा क्षिण लगीन्छवा प्रजान पातासारोच प्रशानकोले और क्षित्र को विकास व कुर ब्राम्यायुक्ते भी सार्थनाया देश आहे. त्यांनी परित्रांश्वाहरणातावाली बंबी महाया त्याल केला. सर्वतीचा महिल्हासामक विद्वार त्यांना धारुवाचे काटन होते. त्यांनीमने काती तरुव मंदिने, नकीतर तरुवकारी seed report where.

के बिंद कोड़ जिल पाना काले नपानिकी पानाक्रील हिंदू जिल्लान स्थानिक देश्याची प्रतिस्था गुरू पान्ते

as feet कोड़ जिल एकेएके मंत्रूर जाने नगलेखरे ए क्षाची क्षणाचीवांची अधिक मानवनावारी असान्यमुळे पुरेते जिल तुमस्यान्यसम् संभूत आस

३) भारतीय हिन जनका च स्थानीकल्पासारी वानासारीयाचे क्रमाह मोनवान आहे

क वित् को देव नामून वित्र पूर्व साहाना व्य संवादकी स जनाइन विज्ञान

मदभ ग्रंव सर्वाः -

Fernance ...

के खेल्हें हैं प्रमुख्य अनुसार - ही विवास अनिहास स्टब्स् १० वर्षे संगास प्रस्तातन, दूसरी सामृत्ये,

to seem and other and an analysis of the contract of

 क्षेत्रमां क्षांत्रम प्रवासन - क्षेत्र आविद्रका आवि DOT WEST FREE, NOT

 अध्यक्षित विमान सम्बन्धि । हो प्राथामधीव manufacing which such strict

S. Spolivation

डॉ. वाबासारेब आंबेडकर आणि कामगार Tropy leb

ar mountain material childs. क्षांतास्य विकास समूच्य, र भ अञ्चल प्रतासकातनम् राजस्य ला गंबराई जि.संद (म.स्ट)

STREET, STREET

हो समाप्तारण अधिहत्तर हे सार्थनीतल नीधनायत गुरवानीचान्त बावनार कान्योती संस्थेपीत सहेत १५०० वाली मुख्या विकास का मांद्र वादीत राज्यांका विकास मारणी क्यांक कर्मणारकारों असी सेंह केंद्र जोते ही कावरात्रेय अंतिहरूकारी समाजानीत आनेना पट्नांना मुल्लून अधिकार विकास दिला. व्यक्तप्रत्यवर्गव्याः हम्बर्गमात्ते विकासा सहयाने व्यक्तपरांचा त्याचे हरू,समात मानात, स्वतंत्र नागात्वा मात्रन मोजलेली जोजात्र हाय या लड़वाचे यश भाषाचे लागेल. बाधामहेब उत्पादन यांचा लक्ष हा प्रमुख्यो शोषणाचित्रोधनको क्षेत्र स्थापक शोपनानीन रपुष्ट कारणा बाह्य क्या समस्य कामात संग तहा ।यान असरान्य आयुनपर्ध यथा प्रतानेचे प्रतिविध प्रकृतने रिसून येथे वर्तिक विद्यवसेच्या वर्त्याञ्चलको भाउन्या भारत्य भारतस्य विकारो व्याच्या सना पाने प्रसारोती करणकर, स्वानंत समूर परानं संस्थापक प्राप्त १९४२ ते १९४६ वा बालकात व्यक्तिसंब महिम्मे इन्हर्गान् मन्त्र भन्ने बाचून तसेच भारतीय राज्यक्टनेसे जिल्लाक्ट वा मानका केलान्या भाषणा मध्य, कले संध्य व किरावा मध्य कारत हो कर दिसून देती, कामणाराचे प्रकर खोगा आयोगा संबंहत मानत भोड़ना वाकेन क बरिता १३ नोकेनर, १९४३ राजी भारतीय भविता प्राप्तना कामाना मध्ये दुस्तानी कामाने विश्वपाद तो त्यांनी विकास मामा प्राप्त व विकास वर्ष कामान गयह गरा क्ष्मित देणको केन्द्र सामकोग द्वान्यत जाने होत् तहेव व्यवसार संस्टरतेनी कृताकतायच्या असी नम्द केटल होत्या

एक मानो गहन होटया पान्य और कोटमे बीजीवात पत्रीने करण्यात आलेल्य सत्त्रात्मा उत्तर देखेन आहे सुरकारे को प्रतानर्शनमें क्रानेन्स स्थापन करो साहित्र रक्षण सामासम्ब

Printing Area : Interdisciplinary Multilingual Refereed Journal

क्रमामाजी साथ करावी, को बाबासकोब आधीरकरांनी करूर मंत्री असमार्थन प्रथम व को बारणारांच्याची आनेक स्ट्रांच्याचा सामार्थनी मंत्रुर क्रमान ग्रेसल्याः, लागेको एक मात्राले प्रमुखेण्या क्रमात्रा समी कारणाजनमधी प्रचार्त हमेची प्रीमान अंगानत अगारत रचामीतराज कामणातमा गाविक विकास, जीवनिक मेरे विकासकारी लगाइ योजना, मात्रक-सन्दर कवार ने करकारांना नाजक होत्या तेवदानायांची केतन इच्छीर कवारकेर अध्येतकरोनी मनुर मंत्री असरानि पुरस व रहे काम्यादोन महते असेक माल्याच्या सामानी मंत्रूर करन वेतल्या अपरोक्षी एक भारतं वसूतीच्या कालात हमी अवस्थातन वारों प्रधारी रजेची गोवस्य अंपनात आणनी, न्यसीपात्व वास्ताराना लोलीरेक विकास, और्वाविक तट विद्वारणायाची लगाट योगना, मानक धनुर करार ने कामगाराना नायक हातान ने बदलागायी WHERE DEVINE

वास्तामाध्य आबेदकर ब्यूनानं ताते, २६ आन्वारी १९६० वान्य कारण विकासिने परावेश्या नीतनाचा स्थापार करीत आहोत. दराच्या शतकोच जीवनात आएण समतेचा स्वीकार बेटरा जाते. परंतु कार्यात्मक व आधिक जीवनासील विकास मात्र पुर शालांसी नारों देखानक राजकारणायको एक मागुम, एक मार व गृक मार, एक मन्द्र हे तस्य आवृत्ते वान्य केले अस लेलेले आधारचा सामाज्ञाहरू य अविद्या कावालेक्ट्र अववन गाव मानुस, एक सुन्य ह ताल वाच अव्येक्तरे आहे. जिल्ही प्रधार आएटा है परस्पर विस्तात चे जीवन अल्लाह आक्रोल साम्योगस्य व आहेत्व सम्योजा आवा नामांत्रचार अक्षीतः सामाजिक य आदिक समता आगण दीवे काल नामारणार अस् तर केमज राजकार तरकाता धाकर मध्ये लोटुकर अधार ने करणार आसीत. शक्त तेक्क्रम लयकर आपरकाला हो जिल्लाको संयुद्धान आणाची लागल, अञ्चला का लाधमते चे चट्टबंट ज्यांना सोसाचे सागत जारंत ते लोक, परित्रमपूर्वक निर्माण बेटांना राजबोप लोक्सामें व्यवस्था उदावरत करतील भारताला राज्यपटनेको अमृत्य घेट दत असताना घटनेच्या शिव्यकाराचे ह बहुत्यार होते. देशाला प्रकारताची काट राज्यीवागाऱ्या दरहवा प्रश मध्यक्रमा मुखातून बाहर पहलेले हे आहर स्टब्रेस राज्यकरकेल विकास अध्यक्षकाचा इसास होता है प्रामुख्याने सन्यकतानीनी, तसंब दणानील नोकररक, प्रशासन, उद्योगानी व नागरियांनी लक्षात ग्रेग आवश्यक आहे. १९७६ यस्त्रे आविष्टकरांनी अवस्ति मजूर प्रकृ या प्रशासी स्थापना केली. या एकाच्या नाहीरनाम्यालय ओवेडकरांनी बाराकन्यातील कामगारांच्या व शेतक-पांच्या हिलाला अनुसक्त न आवंदन गहण्याची नवाते दिनी होती, कामगार वर्णाच्या हिनासाही नोकरी, बद्दशार्के व चनार ताद दाधर मरपदरी निवंत्रम् असावे

ब्हामाच्या लावा परील क्यांदा, पांच्य देवन, घर प्रगारी रूच तक्य वानम्, निवास केन्त्र वा संवर्धा च व्यावद सम्भ ने वेण्यास्त्री प्रजनकात राजनवाची क्रमी म्हणतंत्र चन्त्र प्रशास्त्र व्याहीरनात्मात च देणात बाज्ये होती. जाजारपण, बेक्सो या अपवान प्रसंशे सामग्राहरू वात्रकानुत्र विका योजना व कामगारासाठी स्वस्त भावताचा पराव वाधरमा बत्यवाचे हो अस्थामन आवेडकरांनी दिले होते. संतक-दुःह व कादपारांना मुध्यांरत राज्यांमान लामणुपासक्ती त्याना कन्य प्राचन वा कमाई व्हाची पामाडी त्यांमा जिमान मिळकरोंची हमें द्रणान मयांचा तरावणवाचा प्रथम हा यहां करोल असे ही क जहांच्यान्तर म्बरने होते. कामगारांभा या काग्रिकांमा आधारणा व्यथमाणात प्राचीनव निक्रकण्यास व स्वतः ची उत्सवनाथा वादविणवास साराध्यकुत होताह व्यवस्थान प्रतिकृति कार्यक्रम राज्याच्याचा प्रकृता प्रचान असेन जसे प्रतिपादन करणवात आले मोते. आज सुमारे आह दशका नंतरको देशकाला सामग्रह जनाता भंदमानगा या समान्त्रचे पृत आकर्मन हो, आवे इकरांना इक्टर होते व पापर दोस उपाप नाहापता हवेत मधी आयोव त्याना होतो. याचा प्राचन वा बानामहोबानी स्पालक केलाच्या स्थलक समूर प्रशास्त्रा नाहीरतम्बायसन पेता कामगारांना किसान चेतान, कामाच्या सामाचर मधील, सामा जिम्मायतसीर घर या बाधलील ले जावती तीलेच, परंतु काज बहुपाँचन अगलेन्या व गलनाहर्मातम् सरकारच्या काळावच । आवलेन्य व मार्च सरकारन रूपाल धामलन्या क्रीणाच विकास संगरेत आवश्यकता कावासक्तेषामा स्थानंत्र वृद्यकाञ्चल चयाह महणनी हाले ह त्यांचे इष्ट्रपमचा सप्टेंबर १९३८ मध्य मुंबई विधान वंडसामध योगण्यात अप्रतास्या औद्योगिक विवाद विवेचकावर मुद्दम पड्नास्य आपन्या भाषणायस्य आयेश्वन मध्याने, "संय भागा न्यानंद्राचा हरकार्य दूसरे नाव। प्रत्येक बनुष्याला स्वातंत्र्याचा हवाह आहे असं कतृत करता तर प्रत्येक कामगातला सं करण्याचा अधिकार आहे, हे तुम्हाला कवृत्र करावे लागेल, स्वालं आस्या इत्तर शतकार कामगाराचा सप करण्याचा हक्क पाँचम आहे बाजासङ्ग्राची वाक्षिपण्यतील सर्व्याच्या तहनोडीच्या कल्पाना कहातून विसेप करना साथ करण्याचा तका नसल्यामुळ कामगाराना साथ करण्याच्या शिक्षा क रण हो गोध्र नीतो स्था का कान्यधाच्या विरुद्ध नाही अन साणां पूर्ण पर्या पुकीयं असरकार्थ मत त्यांनी डामार्गा माइन बाबासतेबांची कार्रसरावयम कार्यकारी मंड्यामध्ये २० जुले १९४२ रोभी काथगार मंत्री प्राणुन निकुक्ती झाली. या संपीता लाध उत्तर्न अभिटकरानी विविध परिषदा, अस्वास सर्वे व आसर्वेडचरन केलोकर भाषामां यक्त कावत केलोकर विकासके, दक्षातीर वादणात तित रक्षण व कल्यामा माद्रीच्या प्रतामाचा एवा प्रतास स्थाप a Printing Area : Interdisciplinary Multilingual Refereed Journal

signs and the state of the stat क्ष्माना विकास सामान व सामान विकास विकास विकास making their source are under the street comment occurrence afrence and 1969 melt that assure acque fish adiabatic types at water rothy regressy ones, restricted una aguar margana ningga kaptan kapgan andan na militar 1,3 मान्यपा, १९४३ गांनी भारतीय अधिक संघटना वर्गप्रामध्ये पुरस्ती करण्डर विश्वेषक हो ज्यानी विश्वमञ्जय पृथ्वे याञ्चल, या विश्वेषकायाचे कामकार माहद्रमाना कान्यता देशवाचे काव्य मानकावा कुकामान बाले होते. त्रावेच कामपार राष्ट्रमानी पूर्वता करायच्या अधि नम्द कार होन्द स अरीची पूर्वता करणाच्या आवगार संधर्तेय कारकारे मान्या न दिल्लाक से देवनीय सूना उपरिच्याची संस्तृत क्रम करण्याम अवस्थे होतो. आत्मानीन क्रमणा चारावारीचा होत्साहन द्वाती है विशेषक अवस्थितिको उठले हे बान्य कराने लागेल, देणातील बरमार्थाच्या भूतदा जोवनाचा वाकासारेवानी प्रातनेता प्राप्त उपनानन हार्तन अवसे विकास निकास प्राप्ता आहे. मामगार कार्यावस्त्री होत बारताच्या सूचारणा कामगारांच्या राज्यांच्या मुतावरच चेन आहेत. बांसद ने करकारी उपक्रमांपर्यत व कांसरी उपक्रमांपरम्भ ने बहुसप्रीय कार-वर्गन वीकामनीनी क्षेत्रले आपगार एक वर आवेड्फानी विकास विकास विकास वेतार, सरस्यान गांत, विभागी तथा, यांनम क क्षेत्र हरूबोर्ग प्राप्तकरूपी मध्या होत आहे. अत्या प्रदेशमा हर आतीत आहेत व्यवसायकार स्थानस्थात भारत, वा प्रमा वाता गान्यकाची हो स्था ना विधासयना गण हो। आवेदकर यांनी दोल्ल, जातकरो, विराधार असा निम्म स्टारावर काम करणारयाचा त्यांका काणामध्ये स्थात समूर प्रधान्ते स्थापमा केन्द्रे मात्र त्याच्या असे नामक करात्याने पक्ष उथा ग्रह शबला नाही केयात तरणांना प्रशास मधान व नियत्रणुकीत निकार देणात येथेन, त्यांना द्यार की व्यवस्थाप केरने आवा व्यवस्था पाठन असल कार में अर अधान करांन अन्य बार में आपने अस्तियास्त्री ार्चन प्रात प्रात्स व्यक्तिसम्बद्धाः क्यां प्रत्यापाद्धे त्यांने विद्राराजन THE STREET, THOSE THOUGHT TO HER DESCRIPT.

१९१० १८ वर्षत हो सावेद्दार हे स्थान समाजनारणी होते. व्यानंतर त्यांनी समाग्रमारणातना मंगर्ग घंट कनन गानकारणवामध्ये सुपयं सुष्ट काता १९३० वर्षता विद् समान मुख्यापाताती हो प्रयत्न कल्ला आध हो, उन्हें कामगार परिपद रामाह को हो कारामाध्य आंग्रेडकारी हि १२ व १३ प्रमुख्य एक्ट तथा क्रिकेट बावण कामगार वर्गावाने उन्होंन बानाचे त्याच्या आप्रणातील काही महत्याचे पूरे असे :-

- र अव्यापालका दिया साहित्यको रोवटन उपारने पारित यात आहे तिथा नाते. परेत् तैयदेव पूरते नहीं सूची सर्थात प्रोहरूआही मंत्रातीत झाले प्राणिती,
- क्रेमोर अध्यक्त आवटनानी अज्ञानकार जिल्ला प्रतिहरू भागा आसन तरने वाचुन वामगाराच्या जिलाचे माराण अराव अस्तव and.
- संबदनेक्या शक्तीला कापकाच्या समिति जोट विकास मार्थ कर्ष क्षेत्र के कुलावे संपटना अध्यक्ष मार्थ सामानामी देशाच्या राजकारणात भाग पेशन्या शिवाध है एड् गांवन नाते.
- अवसंबंध, संस्था व प्रकृतिन पर तलावर व्यवस्थाते। नको फाइले स्थापन कराये हे तुमचे ध्येष आसले पाहिले, कथा अर्थ समाजाको पुरस्का आणि आगा प्रकारको पुरस्का समाजात प्रदान आवार हे कामान क्यांचे क्यांचा स्थानाचे करीय ५३ पान वत्रमात्र वर्ग हे स्वेय करो साध्य कर शक्त राजकोप शक्तीक वरिणानकारक उपयोग प्रधान्त्रस्य साम्राधनीत ने निरूपनय एक सम्बोगाओं माधन तरते यह त्यांनी सम्बोध शानी माध्य मेली TEMPER !
- ी, क्षांस्ट वासून करनेत्र करता भा असा काला गासकास का महमवारानी स्थापन कराना, समा सरला राज्या मना सुराज तरकल माहत संबंध
- ६ जा पता को हितानक, चर्नातांगके नक प्राप्त छ। आवामिक वर्गक, अमा प्रतमान तृत्वी आगोत पाच से बनीत नापून पाडिन्याम नुमया जिलाका विकास नाम्नेना, सन्त मार्थन PROPERTY AND SELECT OF SELECT STATE STATE OF SELECT PROPERTY PROPERTY SERVICES. तो शक्रम प्रधा असून कामनाराध्या विभाग वर्गोच्य स्थान देश, ल्याचे पोराव मानिश्यत आहे. (क्व. बाबासाहेब आंपेडमर लेयन it many site (C. mit 3)

लागेच की बालासमीत आवश्रकार बाचे ०५ नोपना १८४३ न्त पृत्रो आक्रमाताच्ये केदावर मन्त्र प्रेत्रो या नान्यमे व्यवन करे क भारतात त माणतात को, देशाना अमुक नेतृत्व देश्याले का भारे हे नेतृत्व करेग देह शक्ती हे नेतृत्व प्रथत कामार वाल्य ९ अ शकता, असे घला बाटने , नहीं समान १७००६ कार्यवाचि भारत रूपन असते त्यसाठी कापनागण प्रांगदन कर शकात अर्थण या दिशेनेच पाताचे राजकीय प्रोक्टल से साहत हर STREET, ST.

HITTE :-

मतमाना द्वी श्रांतासेच आवेदवर - हो प्रान्ताने